

10.
2

Jo. CONRAD. DANNHAWERI,
D.& Prof. Prim. Conventus Eccl. Præsidis
in Academia & Ecclesia Argentoratensi

**COLLEGIUM
DISPUTATORIUM
in
EPISTOLAM
PAULI
AD ROMANOS,**

A. O. R. M DC LVIII. LIX. bæb.

Repetitum cum supplemento

A. O. R. M DCC VIII. mens. Nov. Decembris.

in Academia Gryphica

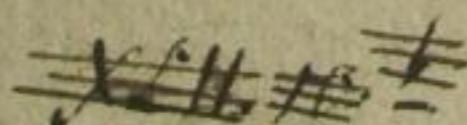
à

Jo. FRID. MAYERO,
D. & Prof. Prim. Consist. Eccles. Præside
in Academia & Ecclesia Pomeranorum.

GRYPHISWALDIÆ,
Typis GEORG. HENR. ADOLPHI,
Acad. Reg. Typogr.

Coll. diss. A
S 241, 25

Diss. A. 241(25)

СЛУЖБА
САМОДЕРЖАНИЯ
СОВЕТСКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА
СОВЕТСКОГО СОЮЗА
СОВЕТСКОГО СОЮЗА
СОВЕТСКОГО СОЮЗА

Сächs.
Landes-
Bibli.

СЛУЖБА
САМОДЕРЖАНИЯ
СОВЕТСКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА
СОВЕТСКОГО СОЮЗА
СОВЕТСКОГО СОЮЗА
СОВЕТСКОГО СОЮЗА

Ad Filios suos dilectissimos
S. Theologiæ dantes op̄eram
in Acad. Gryphiswaldensi.

Uas, cum Theologi hac ætate Principis, quem DEUS servet! Magni *FECHTII*, itidemque *Gothofredi Sternbergeri*, Præceptoris mei etiam post fata colendi, formaret studia diligenterque fingeret *Dannhaweruſ*, scholas aperuit, easdem & usibus Suecorum cumulantium hic doctrinam, *FECHTIOS* nobis promittentium, & sanctissimo fœdere mihi conjunctorum, promptus jam dedico. Sunt illi Magnorum Theologorum Sueciæ Luminum Filii,

DN. M. GEORGIUS WALLIN, fil. *Angerman. Suec.*

DN. M. CHRISTOPH. Straudt/ *Stockholm. Suecus.*

qui & ad Parentum adsurgunt similitudinem, & nostræ Juventuti, Pietatis, industriæ, rectissimæque vitæ exemplum præbent, Mihi autem illis benedicti, ac Parentibus pariter atque Sueciæ, imo universæ Ecclesiæ, impense gratulandi argumentum amplissimum. Horum sub Præsidio in ædibus meis, Theses haꝝ, quæ *Dannhawero* autore, (excepta XIII. Dissertatione à me restituta) collectæ sunt, Juvenes itidem Nobilissimi & in Ecclesiæ Solatium nati,

DN.

Dn. NILS S. PONTIN, *Ostrogothia-Suecus.*
Dn. CARL Wibegren, *Stockholmia-Suecus.*
Dn. DANIEL CORVIN, *Ostro-Gothia-Suecus.*
Dn. PETRUS WALLMAN, *Gotoburgo-Suecus.*
Dn. LAURENT. AHLMAN, *Gotoburgo-Suecus.*
Dn. OLAUS BÖKER, *Gothoburgo-Suecus.*
Dn. PETRUS RATHE, *Babusia-Suecus.*
Dn. JOH. HENR. GERTHIUS, *Vellino-Livonus.*

pio gravi^{que} scrutinio, JESU FAVENTE, impos-
terum quolibet *Die Mercurii ab 8 - 9. & Veneris*
hora eadem, ita ut *ante Nativitatis Festum volente*
DEO absolv*i* possint, subjicien*t*. Ego autem DEI
adjutus gratia dabo operam, ut omni ex parte Dis-
serentibus adsim, responsiones dilucidem, & quæ
ad sacrosanctæ Epistolæ uberiorem explicatio-
nem vel vindicationem faciunt, liberaliter addam.
Vos vero, *Nobilissimi Juvenes*, Scholas has, non
meas, sed Pauli Apostoli, frequenti seduloque au-
ditorio ornate. Ita vobis illa Pauli nobisque
eveniant: *Sit gratia Domini nostri Jesu Christi &*
Amor DEI & communicatio Spiritus S. Nobiscum
Omnibus Amen. Scribebam XIII. Octobris,
Anno 1708.

JESU

JESU FORTUNANTE!

DISPUTATIO I.

Aphorismi ex Capite I. Epistole ad Romanos.

I.

Epistola ad Romanos merito vocari potest Catechesis ac hoplotheca Christiana.

2. Eadem est θεόπνευστος & θεοπνέυστως à Gentium Doctore S. Paulo exarata.
3. Scopus totius epistolæ est exegesis arcani illius cœlestis in regno Christi, primos esse novissimos & novissimos esse primos.
4. Evangelium non est res solius N. T. sed in V. T. revelatum inclinavit, v. 2. Contra Photinianos.
5. Filius Dei genitus est à semine Davidis: consequenter B. Virgo fuit θεοτόκος sine Allœosi, sine omni tropo, v. 3. Contra Calvinianos.
6. Evidentissimum Divinitatis Christi argumentum est αὐταράγαστος Christi, v. 4. Contra Calvinianos & Photinianos.
7. Obedientia legalis non est fidei forma, v. 5. Contra Photinianos & Arminianos.
8. Vocatio universalis in orbem omnem, omnesque orbis regiones jam tum tempore Pauli obtigit, v. 8. Contra Calvinianos & Pontificios.

A

9. Ec-

2 D. DANNHAWERI APHORISMI EX EPISTOLA

9. Ecclesiæ Romanæ elogium ad hodiernam Romanam non pertinet, v. 8. *Contra Pontificios.*
10. Evangelium est potentia salutifera, nec physica, nec moralis, sed hyperphysica, v. 15. *Contra Pontificios, Calvinianos, Enthusiastas.*
11. Justus ex fide vivit, ut infans ex ore lactifugo. Ex fide autem propria & justificante, v. 16. *Contra Pontificios.*
12. Dari aliquam notitiam Dei naturalem, palam est è v. 19. *Contra Photinianos.*
13. Εἰκονοποιία licita, εἰδωλοποιία vetita, v. 23. *Contra Calvinianos & Pontificios.*
14. Traditio in peccata judiciaria est non causativa, v. 24.

DISPUTATIO II.

Aphorismi ex Capite II.

1. Ignorantia viæ salutis in novissimo die neminem excusabit, sed ipsa potius damnabit, v. 1.
2. Cavillatorie judicio Dei secundum veritatem, justitiam imputatam, opponit *Adam. Conzen Comment. in h. l. pag. 107.* v. 2.
3. Voluntas Dei conversiva hominum universalis est & seria, v. 4.
4. ἀπόδοσις secundum opera, salutem ex operibus nequaquam firmat. v. 6.
5. Est autem omnino DEUS πεστωποληπτης in Schola Calvini, Bezæ, Piscatoris, v. 1.
6. Gentilibus salutem abjudicat Apostolus, v. 1.
7. Legis servandæ δύναμιν, aut justificationem ex lege, non probat, v. 13.
8. Opus legis scriptum in cordibus, notitias innatas, non demum foris acquisitas, valide confirmat, v. 14. & 15.
9. Nec circumcisio, nec baptismus duplex est, alias internus, alias externus in sensu Calviniano, v. 28.

DIS-

DISPUTATIO III.

Aphorismi ex Capite III.

1. Ecclesia non canonis, fideique magistra, sed Ministra & Bibliothecaria est, v. 2.
2. Semel baptizati, hypocritæ licet, non opus habent re-baptizatione, si post sincere convertantur.
3. Si DEUS verax & justus, impie mendax & injustus fit in Schola Calvini. Si omnis homo est mendax, Papa non est infallibilis, v. 4. & 5.
4. Malum morale nunquam facere licet ob finem bonum, licet tamen aliquando permettere, v. 8.
5. B. Virgo in peccato concepta est & aetū peccavit, v. 10.
6. Ex nullis operibus nostris sive justitia sive salus est, neque iis, quæ ante justificationem, neque iis, quæ post. Neque bona opera sunt ad salutem necessaria, v. 20.
7. Justificatio gratuita nostra excludit merita, non meritum Christi, v. 24.
8. Lutherus non est falsarius, cum τὸ ἀλεῖν interponit, v. 28. sed verus interpres.

DISPUTATIO IV.

Aphorismi ex Capite IV.

1. Abrahami justificatio non ex operibus, sed fide, refellit com-mentum justificationis primæ & secundæ, v. 2.
2. Doctrina de imputata justitia clarissimum habet fundamen-tum, v. 3.
3. Nulla est ἀντιλογία inter dictum S. Pauli & Jacobi, v. 3. cap. 2.
4. Ex iisdem causis homo salvatur, ex quibus justificatur, v. 6.
5. Dicere: Bona Opera esse necessaria ad salutem, abludit ab ὑποτυπώσει ὑγιαινόντων λόγῳ, v. 6. 7. 8.
6. Sacramenta non sunt signa tantum Evangelica, sed & sigil-la gratiæ μεταδοτικὰ seu organica, v. II.
7. Perperam Parens in Comm. ad h. l. p. 121. colligit legem es-se causata peccati, sicut sol diei, v. 15.

A 2

8. Ut

4 D. DANNHAWERI APHORISMI Ex EPISTOLA

8. Uti corpus Abrahæ, Saræve vere fuit mortuum, ita & fides sine operibus vere est mortua, v. 19. *Contra Cornelium à Lapide ad h. l. p. 108.*
9. ΠληροΦορία fidei in Abrahamo notata tollit ἀπογελαν Papæam, v. 21.

DISPUTATIO V.

Aphorismi ex Capite V.

1. Profligata est ἀπογεια Papæa per solatissima Asphaliae multa, v. 1.
2. Charitatem cum laudat Apostolus, in nos effusam intelligit, non infusam.
3. Filius DEI pro nobis mortuus est sine allœosi, propriissime, & quidem pro singulis mortalibus, v. 10. 12.
4. Vanissime Præadamiticam phantasiam ex hoc Cap. v. 13. 14. eniti voluit nuperrimus tenebrio.
5. Tota peccati originalis natura hic tanquam in propria sede luculenter est exposita. Non habet illud Deum autrem, sed per unum hominem Iuis instar ad omnes, nullo mortalium, adeoque nec B. Virgine excepta, penetravit, non sola imputatione, aut imitatione, sed & generatione, qua & anima per traducem propagatur, v. 12.
6. Mors Christi non tantum fuit exemplaris, sed & satisfactoria.
7. Iustificati sumus per obedientiam, æque activam ac passivam.

DISPUTATIO VI.

Aphorismi ex Capite VI.

1. Omnes baptizati infantes sunt regenerati, v. 2. & 3. *Contra Calvinianos.*
2. Baptismus est efficax organum regenerationis, v. eod. contra eosdem.
3. In baptismo aboleatur peccatum, non ut non sit, sed ne ob sit. v. 6. *Contra Papæos.*

4. In

4. In baptismo non fit penitissima peccati extirpatio, v. 7.
Contra Papæos.
5. Baptizatus, est mortuus peccato, Ablative non, sed Dative,
v. 10.
6. Peccatum regnans non potest stare cum gratia regenerationis & justificationis; Consequenter hæc gratia est amisibilis, v. 12. Contra Calvinianos.
7. Omnis mors, etiam prima ac temporalis, ipsaque etiam mortalitas est stipendum peccati, v. ult. Contra Socinianos.
8. Vita æterna proprie non est merces, aut meritorie comparabilis, v. ult. Contra Papæos.

DISPUTATIO VII.

Aphorismi ex Capite VII.

1. Conjugium non sola morte, sed ob fornicationis causam est solubile, etiam quoad vinculum. v. Bellarminum.
2. Bene Nicol. Lyranus ad hoc caput notat, si vir resurgeret, mulierem non teneri ad ejus receptionem.
3. Polygamia viduorum licita est. Contra Montanistas & Mont. Tertull.
4. Concupiscentia etiam intellectiva & *αἰροαίσπετος* propriissime peccatum est, lege Decalogica prohibitum, v. 7. Contra Papæos.
5. Caro in cap. 7. ad Rom. totum hominem infectum & corruptum notat, non tantum vires inferiores, v. 16. Contra Bellarminum.
6. In Christo nulla fuit lucta carnis & spiritus.
7. Attamen in renatis ista lucta carnis & spiritus ea est, quam Paulus in se culpabili deplorat, v. 17.
8. Nec Apostolus in hoc capite *μυητικῶς*, tanquam de aliena persona loquitur, sed in sua; neq; de se ut irregenito, sed jam regenito. Contra Bellarminum, Arminianos, aliosque.

DISPUTATIO VIII.

Aphorismi ex capite VIII.

1. Etsi renatos adhuc maneat κείμα, i. Petr. IV. 17. nullum tam
men κατάκειμα, Rom. VIII. 1. Contra Pap.
2. Condemnatio peccati in carne, non est sola exauditorio,
& deletio peccati, sed actus justitiae vindicis. Contra
Socinum.
3. Αδύνατον τῷ νόμῳ, legis implendae αδυναμίαν convincit, v. 3.
4. Pessime conjugio sacerdotum Papa olim opposuit v. 8.
5. Ασφάλεια Salutis constat ex v. 16. Contra Dubitant.
6. Hæreditas cœlestis Patrimonii prorsus gratuita est, tum
quoad jus ad rem, tum quoad jus in re, v. 17.
7. Αποκαραδοκία & gemitus creaturarum arguit, totius mundi
futuram aliquando annihilationem, secundum substanti-
am, v. 19. & seqq.
8. Catena salutis, quam Apostolus concinnat v. 29. & seq.
omnem fatalitatem & absoluti decreti ανάγκην excludit.
9. Regenitos nulla res solvit ab amore DEI, excepto uno pec-
cato, quod cum est προαιρέτον, cum gratia Divina est in-
compossibile, & consequenter gratia Divina est amissibilis.
10. Si nulla condignitas passionum ad gloriam futuram, o-
mnis meritaria & satisfactio justitiaria exclusa est.

DISPUTATIO IX.

Aphorismi ex capite IX.

1. Caput IX. ad Rom. de prædestinatione & reprobatione æ-
terna secundum literam non agit.
2. Sicut differunt ανάθεμα & ανάθημα, ita Apostolus optat
ανάθεμa fieri, non tamen absolute reprobatum, v. 3.
3. Christi vera & æterna Deitas luculenter asserta v. 5.
4. Jacobi & Esavi geminorum diversissima fors Genethliaco-
rum nærias & superstitiones valide refellit, v. 10. & seqq.
5. Jacobi dilectio & Esavi odium, absolutæ vel electionis vel re-
probationis argumentum non est, v. 13.
6. Nec

6. Nec phraseologia in v. 15. eidem patrocinatur.
7. Bona opera à causis justificationis & salutis sunt exclusa, v. 16.
8. Conservatio Pharaonis ad gloriam Divinam DEUM autrem peccati non arguit, v. 21.
9. Comparatio DEI cum Figulo ad locum comparatorum pertinet, non similium; neque probat vel electionem vel reprobationem absolutam, nec causalitatem peccati, v. 21.

DISPUTATIO X.

Apborismi ex capite X.

1. Ignorantiae damnat Apostolus non solum justitiarios, veteres Judæos, sed & qui hodie suam justitiam sistunt Divino judicio, Papæos, v. 3.
2. Sola Christi justitia imputata est nostra justitia, v. 4.
3. Legalis justitia dat vitam, sed perfecte facienti. Is vero est *stus*, v. 5.
4. Locus Deut. 30. ab Apostolo allegatus, ad facilitatem intellectus & explicationis Evangelicæ attinet, non ad facilem præstationem legalem, v. 6. & 7.
5. Necessitas bonorum operum ad salutem probari nequit **ex** v. 10.
6. Anima precum fides est vera. Nullus igitur fidei veræ ac vivæ expers à se, per se & pro se exauditur, v. 14. Bileam exauditus est in benedictione, imo & diabolus exauditus est suo modo, sed non pro se, v. 14.
7. Fides est ex auditu, non tamen solo, exclusive, v. 17.
8. Nec absolute necessaria est missio ordinaria ad prædicacionem, v. 14.
9. Hagiolatriam Pontificiam funditus evertit Apostolus v. 14.
10. Sonus Apostolicus verissime ac amplissime in universum olim, etiam Americanum orbem dimanavit. Nulla hic finienda est vel synecdoche vel hyperbole, v. 18.

DISPUTATIO XI.

Apborismi ex Capite XI.

1. Judaici Pauli reprobatio nec universalis fuit, nec absoluta; nec tum temporis peremptoria ac prorsus desperata, v. 1.
2. Dif-

2. Differentia inter Ecclesiam visibilem & invisibilem in statu Ecclesiæ, Eliæ coævæ, egregie fundatur, v. 2. & seqq.
3. In Sphæra actuque justificationis, legalis & operaria justitia exclusa est, nec meritum cum gratia reconciliari potest, v. 6.
4. Δόσις πνεύματος κατανύξεως non arguit Deum autorem peccati, v. 8.
5. Sanctitas externa & legalis, cuius fit mentio v. 16. 17. non evincit sanctitatem fæderalem ; quam sanctorum liberis tribuunt Calvinisequæ.
6. Romanæ Ecclesiæ deficibilitas luculenter demonstratur ē v. 20. & seqq.
7. Universalis Judaicæ gentis conversio ante novissimum diem frustra exspectatur ē parhermenia v. 25. & 26.
8. Gratiae indeficibilitas in fidelibus ex v. 29. probari nequit.
9. Universalis DEI voluntas in singulōs homines salvandos solis quasi radio exarata in v. 23.
10. Exclamatio Apostolica, arcanum absoluti decreti Calvinistici, ac inevidentiam causarum prædestinationis, nequam tuetur v. 33.

DISPUTATIO XII.

Aphorismi ex Capite XII.

1. Præceptum de Λογικῇ λατερίᾳ refellit officia sacra, in latina lingua præstata in regno Papæo, una cum cœca obedientia & fide implicita, v. 1.
2. Ανακαινώσις commendata, omne veterum consuetudinum fermentum tollit, neque omnis novatio in religione malala est, v. 2.
3. Unio mystica cum Christo non est mere relativa & accidentalis, sed substantialis, v. 8.
4. Uti fugienda in functionibus Christianis ignavia, ita & παλυπαγμοσύνη, v. 6.
5. Non omnis maledictio ab Apostolo prohibetur v. 14.

6. Vin-

6. Vindieta privata interdicta est, non item publica, non actio forensis, non judicium capitale, v. 17. seqq.
7. Syncretica consilia male se tuentur, v. 18.

DISPUTATIO XIII.

Aphorismi ex Capite XIII.

1. Magistratum gerere & in Regno Christi salva quis potest conscientia, v. i. Contra Anabaptistas, Socinianos & Pietistas.
2. Omnes homines, & Clerici quoque, subjecti esse debent Magistratui Politico. Contra Pontificios.
3. Illa Subjectio absoluta non est, sed respicit observantiam ordinis à DEO præscripti, inde vocatur à Paulo ἐποταγή, v. i. Contra Hobbesium.
4. Omnis potestas verbo DEI conveniens Spiritui S. dicitur potestas & ordinatio divina, talis autem non est potestas Papæ, v. 2. Contra Pontificios.
5. Bella in cōercendos insultus malorum gerere Magistratus Christianus & ad illa sumptus subditi conferre tenentur, v. 6. 7. Adversus Anabaptistas & Pietistas.
6. Evangelium non abolet Politiam, non tollit, sed confirmat Contractus, v. 8. Contra Anabaptistas.
7. Bona Opera sunt necessaria, sunt enim debita, v. 8. Contra calumnias Pontificiorum.
8. Dilectio proximi, quæ Legem implet, carni est impossibilis. Rom. VII, 14. VIII, 3. De jure ergo, non de facto loquitur Apostolus, v. 8. Contra Pontificios & Pietistas.
9. Ordo X. præceptorum inter Adiaphora recensendus, v. 9. Adde Matth. XIX, 19.
10. Salus, h. e. Salvator & Patribus V. T. adfuit, & illum vera fide amplexi sunt; propior vero nobis est, qui revera nobis exhibitus, v. ii. Contra Socinianos & imprimis Liberum à S. Amore.

B

ii. E

ii. Et corporis cura habenda. Non ergo prohibendæ recre-
ationes moderatæ, v. 14. Contra Præcisisas & Pieti-
tas.

DISPUTATIO XIV.

Aphorismi ex Capite XIV.

1. Infirmus conscientia ne temere condemnet firmum, nec firmus scandalum præbeat infirmis. Fides & charitas omnia moderetur, v. 1. seqq.
2. Regula Apostolica: ἐκαστος εἰν τῷ ἴδιῳ νοὶ πληρεΦορεῖθω, damnat implicitam fidem, omnique Syncretismo rimas oc-
cludit, v. 5.
3. In adiaphoris potest Domino serviri etiam actionibus con-
tradictoriis, v. 6.
4. Neque tamen ideo celebratio diei Dominicæ feriatæ est a-
diaphora, v. 6.
5. Statio universalis omnium coram tribunalí Christi non e-
vertit Evangelium Christi de credituris non venturis in
judicium, Joh. III. 10.
6. Si omnis lingua debet confiteri Dominum, ergo versio Bi-
bliorum in vernaculam linguam est necessaria, v. II.
7. Christus etiam pro damnatis & perituris est mortuus,
v. 15.
8. Opera irregenitorum sunt peccata, v. ult.

DISPUTATIO XV.

Aphorismi ex Capite XV.

1. Fides & charitas duo sunt oculi in adiaphororum usu con-
jungendi, quorum alter sine altero conscientiam lœdere
potest ex accidenti, v. 1.

2. Chri-

2. Christus imitatione consecrandus in patientia & virtutibus aliis, non in ἀμυντοῖς, v. 3.
3. Scripta Romanis, scripta sunt etiam nobis novissimis, v. 4.
4. Christus minister fuit circumcisionis, non tamen exclusis gentilibus à gratia, v. 8.
5. Αὐτάρκεια hodierna in mysteriorum fidei notitia repugnat laudatis beneficiis Evangelicis, v. 14.
6. Ex voce ἵστημι inepte sacrificium Missaticum, v. 16. quin imo ex hoc loco explicari debet oraculum Malachiæ Cap. I, ii. è quo Pontificii perperam probant sacrificium Missaticum.
7. Male ad eundem versum notat Cornelius à Lapide, Eucharistiam esse proprie dictum sacrificium.
8. Ex v. 20. recte negat Caspar Sanctius, S. Jacobum Majorem in Hispania primum fuisse Apostolum.

DISPUTATIO XVI. & Ult.

Aphorismi ex Capite XVI.

1. Fœminas ad Ecclesiastica officia adhibendas, non docet; v. i. & ult.
2. Salutationes Pauli exemplo consecratae, v. 2. seqq. ex fide; v. 22. ad fideles, v. 10. & ii. & ex corde non fucato profisci debent, v. 16.
3. Neque Petrum, neque quemvis summum Episcopum Romanum salutat Paulus, eò quod neque Petrus fuerit Romæ, neque Ecclesiæ caput esse possit præter Christum.
4. Electionis fundamentum Christus est, v. 13.

B2

s. Hæ.

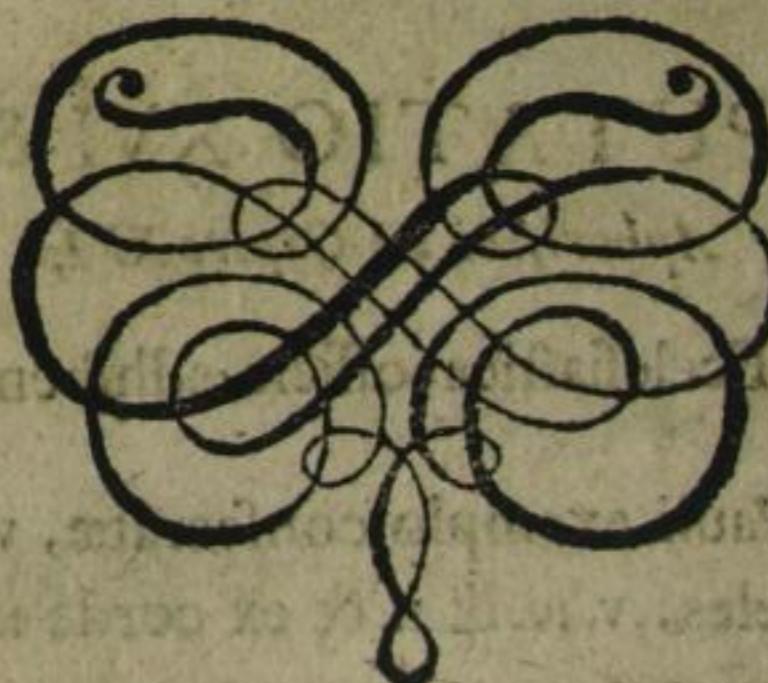
5. Hæretici, qui à dissensione doctrinæ cœlestis & seductione innocentium describuntur, declinandi, non occidendi, ex monito Apostolico, v. 17. 18.
6. Evangelium res est folius Revelationis, v. 25.
7. Solam sibi fidem depositit, v. 26.
8. Vocatio Divina seria est & universalis, v. 26.

FINIS.

SOLI DEO GLORIA.

Initium XII X. Octobr. cīc IōCLVIII.

Finis II. Jun. cīc IōCLIX.

Coll. düss. A 241, nr. 25